

## **ROKIŠKIO LOPŠELIO-DARŽELIO „VARPELIS“ VIDAUS KONTROLĖS ĮGYVENDINIMO TVARKOS APRAŠAS**

### **I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Vidaus kontrolės įgyvendinimo viešajame juridiniame asmenyje tvarkos apraše (toliau – Aprašas) detalizuojamas Rokiškio lopšelio-darželio „Varpelis“ (toliau – Lopšelis-darželis) vidaus kontrolės politikos turinys, aprašomi vidaus kontrolės tikslai, principai, elementai, dalyviai, vidaus kontrolės analizė ir vertinimas bei reglamentuojama informacijos apie vidaus kontrolės įgyvendinimą Lopšelyje-darželyje teikimo tvarka.

2. Apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatyme (toliau – Įstatymas) ir Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatyme.

3. Politika reglamentuoja tik pagrindines nuostatas dėl vidaus kontrolės, o aktualūs vidaus kontrolės procesai, kompetencijos, atsakingi asmenys, vidaus kontrolės procedūros detalizuojami atskiruose Lopšelio-darželio vidaus teisės aktuose.

4. Pagrindinių Lopšelio-darželio veiklą reglamentuojančių teisės aktų sąrašas išdėstytas Aprašo priede.

### **II SKYRIUS VIDAUS KONTROLĖS POLITIKA**

5. Vidaus kontrolės tvarkos aprašas parengtas atsižvelgiant į Lopšelio-darželio veiklos ypatumus ir vadovaujantis Įstatyme ir Apraše vidaus kontrolės politikos nustatymui keliamais reikalavimais. Rizika yra vertinama siekiant nustatyti rizikos veiksnius ir parinkti vidaus kontrolės priemones jiems valdyti.

6. Lopšelio-darželio vidaus kontrolės tvarkos aprašas apima:

6.1. Lopšelio-darželio veiklą reglamentuojančių įstatymų ir kitų teisės aktų sąrašą;

6.2. vidaus kontrolės principus;

6.3. vidaus kontrolės elementus;

6.4. nuorodas į Lopšelio-darželio dokumentus (nuostatus, pareigybių aprašymus ir kitus dokumentus), kuriuose nustatytos vidaus kontrolės dalyvių pareigos ir atsakomybė);

6.5. vidaus kontrolės įgyvendinimą Lopšelyje-darželyje reglamentuojančių dokumentų (tvarkos aprašų, taisyklių, instrukcijų ir kitų dokumentų) sąrašą;

6.6. vidaus kontrolės analizės ir vertinimo aprašymą;

6.7. vidaus kontrolės tvarkos aprašo keitimo (tobulinimo) aprašymą.

7. Atsižvelgiant į nuolat kintančias Lopšelio-darželio ekonomines, reguliavimo ir veiklos sąlygas, rizikos vertinimas turi būti atliekamas nuolat ir (arba) periodiškai. Dėl šios priežasties vidaus kontrolės tvarkos aprašo turinys turi būti nuolat peržiūrimas ir atnaujinamas.

### **III SKYRIUS VIDAUS KONTROLĖ**

#### **PIRMASIS SKIRSNIS VIDAUS KONTROLĖS TIKSLAI IR ĮGYVENDINIMAS**

8. Lopšelio-darželio vidaus kontrolės tikslai:

8.1. užtikrinti, kad būtų laikomasi teisės aktų, reglamentuojančių Lopšelio-darželio veiklą, reikalavimų;

8.1.1. saugoti turtą nuo sukčiavimo, iššvaistymo, pasisavinimo, neteisėto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo ar kitų neteisėtų veikų;

8.1.2. vykdyti veiklą laikantis patikimo finansų valdymo principo, grindžiamo *ekonomiškumu*, kuris suprantamas kaip minimalus išteklių panaudojimas užtikrinant vykdomos veiklos kokybę; *efektyvumu*, kuris suprantamas kaip geriausias naudojamų išteklių ir vykdomos veiklos (kiekio, kokybės ir laiko požiūriu) santykis; *rezultatyvumu*, kuris suprantamas kaip nustatytų veiklos tikslų ir planuotų rezultatų pasiekimo lygis;

8.1.3. teikti patikimą, aktualią, išsamią ir teisingą informaciją apie savo finansinę ir kitą veiklą.

9. Vidaus kontrolė Lopšelyje-darželyje įgyvendinama:

9.1. atsižvelgiant į Lopšelio-darželio veiklos ypatumus;

9.2. laikantis vidaus kontrolės principų:

9.2.1. tinkamumo – vidaus kontrolė pirmiausia turi būti įgyvendinama tose veiklos srityse, kuriose susiduriama su didžiausia rizika;

9.2.2. efektyvumo – vidaus kontrolės įgyvendinimo sąnaudos neturi viršyti dėl atliekamos vidaus kontrolės gaunamos naudos;

9.2.3. rezultatyvumo – turi būti pasiekti vidaus kontrolės tikslai;

9.2.4. optimalumo – vidaus kontrolė turi būti proporcinga rizikai ir neperteklinė;

9.2.5. dinamiškumo – vidaus kontrolė turi būti nuolat tobulinama atsižvelgiant į pasikeitusias

Lopšelio-darželio veiklos sąlygas;

9.2.6. nenutrūkstamo funkcionavimo – vidaus kontrolė turi būti įgyvendinama nuolat;

9.3. apimant vidaus kontrolės elementus:

9.3.1. kontrolės aplinką – Lopšelio-darželio organizacinę struktūrą, valdymą, personalo valdymo politiką, vadovų, darbuotojų profesinio elgesio principus ir taisykles, kompetenciją ir kitus veiksnius, turinčius įtakos vidaus kontrolės įgyvendinimui ir kokybei;

9.3.2. rizikos vertinimą – rizikos veiksnių nustatymą ir analizę;

9.3.3. kontrolės veiklą – Lopšelio-darželio veiklą, kuria siekiama sumažinti neigiamą rizikos veiksnių poveikį viešajam juridiniam asmeniui ir kuri apima įgaliojimų, leidimų suteikimą, funkcijų atskyrimą, prieigos prie turto ir dokumentų kontrolę, veiklos ir rezultatų peržiūrą, veiklos priežiūrą ir kitų Lopšelio-darželio vadovo nustatytų reikalavimų laikymąsi;

9.3.4. informavimą ir komunikaciją – su vidaus kontrole susijusios aktualios, išsamios, patikimos ir teisingos informacijos gavimą ir teikimą laiku vidaus ir išorės informacijos vartotojams;

9.3.5. stebėseną – nuolatinį ir (arba) periodinį stebėjimą ir vertinimą, kai analizuojama, ar vidaus kontrolė Lopšelyje-darželyje įgyvendinama pagal Lopšelio-darželio vadovo nustatytą vidaus kontrolės tvarkos aprašą ir ar ji atitinka pasikeitusias veiklos sąlygas;

9.4. integruojant ją į Lopšelio-darželio veiklą ir pagrindinius valdymo procesus – planavimą, atlikimą ir stebėseną;

9.5. nustatant vidaus kontrolės dalyvių pareigas ir atsakomybę;

9.6. nuolat ją tobulinant ir pritaikant prie pasikeitusių Lopšelio-darželio veiklos sąlygų.

10. Finansų kontrolė Lopšelyje-darželyje atliekama vadovaujantis Lopšelio-darželio vadovo patvirtintu vidaus kontrolės tvarkos aprašu, laikantis tokio nuoseklumo:

11.1. išankstinė finansų kontrolė, kurios paskirtis – priimant arba atmetant sprendimus, susijusius su turto panaudojimu, prieš juos tvirtinant Lopšelio-darželio vadovui, nustatyti, ar ūkinė operacija yra teisėta, ar dokumentai, susiję su ūkinės operacijos atlikimu, yra tinkamai parengti ir ar jai atlikti pakaks patvirtintų asignavimų. Lopšelyje-darželyje išankstinę finansų kontrolę atlieka Lopšelio-darželio vadovas kartu su viešuosius pirkimus organizuojančiu asmeniu. Darbuotojai, atliekantys išankstinę kontrolę, pasirašo apskaitos dokumentus, pažymas, ataskaitas ar kitus dokumentus, leidžiančius atlikti ūkinę operaciją. Šių darbuotojų parašas garantuoja sandorio tikslingumą ir garantuoja, kad lėšos yra numatytos sąmatoje ir jų užtenka šiam sandoriui atlikti;

11.2. einamoji finansų kontrolė, kurios paskirtis – užtikrinti, kad tinkamai ir laiku būtų vykdomi Lopšelio-darželio priimti sprendimai dėl turto panaudojimo. Lopšelyje-darželyje einamąją finansų kontrolę atlieka pavaduotojas ugdymui ir ūkvedys, centralizuotos buhalterijos buhalteris. Darbuotojai nuolatinės priežiūros būdu kontroliuoja, kad perkamų paslaugų ar prekių kokybė atitinka numatytąją sutartyse, dalyvauja teikiant paslaugas, priimant prekes, jas skaičiuojant, tikrina gautas prekes, seka jų pristatymo terminus. Nustatę neatitikimus, nedelsiant informuoja Lopšelio-darželio direktorių ir imasi priemonių jiems ištaisyti;

11.3. paskesnė finansų kontrolė, kurios paskirtis – nustatyti, kaip yra įvykdyti Lopšelio-darželio priimti sprendimai dėl turto panaudojimo. Lopšelyje-darželyje už paskesniąją finansų kontrolę

atsakingas Lopšelio-darželio direktorius, sandėlininkas. Nustačius neatitikimus, imasi priemonių, siekiant to išvengti ateityje.

12. Vidaus kontrolė Lopšelyje-darželyje įgyvendinama atsižvelgiant į Lopšelio-darželio veiklos ypatumus (kuriuos lemia jo organizacinė struktūra, dydis, reguliavimo lygis, rizika, veiklos aplinka, sudėtingumas, veiklos sritis ir kiti ypatumai), laikantis vidaus kontrolės principų, apimant vidaus kontrolės elementus, Lopšelio-darželio vadovo, vidaus kontrolės įgyvendinimo priežiūrą atliekančių darbuotojų ir vidaus auditorių pareigas, integruojant vidaus kontrolę į Lopšelio-darželio veiklą, apimant pagrindinius valdymo procesus (planavimą, atlikimą ir stebėseną), nuolat tobulinant ir keičiant vidaus kontrolę atsižvelgiant į pokyčius.

## ANTRASIS SKIRSNIS VIDAUS KONTROLĖS PRINCIPAI

13. Lopšelio-darželio vadovas, siekdamas strateginio planavimo dokumentuose numatytų tikslų, įgyvendina vidaus kontrolę laikydamasis vidaus kontrolės šių principų:

tinkamumo – vidaus kontrolė pirmiausia turi būti įgyvendinama tose Lopšelio-darželio veiklos srityse, kuriose susiduriama su didžiausia rizika;

efektyvumo – vidaus kontrolės įgyvendinimo sąnaudos neturi viršyti dėl atliekamos vidaus kontrolės gaunamos naudos;

rezultatyvumo – turi būti pasiekti vidaus kontrolės tikslai;

optimalumo – vidaus kontrolė turi būti proporcinga rizikai ir neperteklinė;

dinamiškumo – vidaus kontrolė turi būti nuolat tobulinama, atsižvelgiant į pasikeitusias Lopšelio-darželio veiklos sąlygas;

nenutrūkstamo funkcionavimo – vidaus kontrolė turi būti įgyvendinama nuolat.

## TREČIASIS SKIRSNIS VIDAUS KONTROLĖS ELEMENTAI

14. Lopšelio-darželio vadovas, siekdamas strateginio planavimo dokumentuose įgyvendina vidaus kontrolę, apimančią šiuos vidaus kontrolės elementus:

kontrolės aplinką;

rizikos vertinimą;

kontrolės veiklą;

informavimą ir komunikaciją;

stebėseną.

15. Vidaus kontrolė Lopšelyje-darželyje veiksmingai įgyvendinama pagal kiekvieną vidaus kontrolės elementą ir jį apibūdinančius principus – priemones, kuriomis Lopšelis-darželis siekia savo tikslų.

16. **Kontrolės aplinką** apibūdina šie principai:

16.1. profesinio elgesio principai ir taisyklės – Lopšelio-darželio vadovas ir darbuotojai laikosi profesinio elgesio principų ir taisyklių, vengia viešųjų ir privačių interesų konflikto, Lopšelio-darželio vadovas formuoja teigiamą darbuotojų požiūrį į vidaus kontrolę (*Lopšelio-darželio darbo tvarkos taisyklės, Viešųjų pirkimų organizavimo taisyklės, Nuotolinio darbo tvarkos taisyklės, ir pan.*);

16.2. kompetencija – Lopšelio-darželio siekis, kad darbuotojai turėtų tinkamą kvalifikaciją, pakankamai patirties ir reikiamų įgūdžių savo funkcijoms atlikti, pareigoms įgyvendinti ir atsakomybei už vidaus kontrolę suprasti (*planuojama per metinius vertinimus, įsivertinant veiklą metų veiklos programoje ir/ar individualiai*);

16.3. valdymo filosofija ir vadovavimo stilius – Lopšelio-darželio vadovas palaiko vidaus kontrolę, nustato politiką, procedūras ir formuoja praktiką, skatinančią ir motyvuojančią darbuotojus siekti geriausių veiklos rezultatų, prižiūri, kaip įgyvendinama vidaus kontrolė (*darbuotojai motyvuojami priemonėmis numatytomis Lopšelio-darželio darbo tvarkos taisyklėse ir Darbo apmokėjimo sistemoje, o taip pat atliekant metinį veiklos vertinimą, išskyrus pedagoginius etatus (ne vadovus) kurie motyvuojami atliekant įsivertinimą ir/ar pagal mokytojų bei pagalbos specialistų atestavimo nuostatus*);

16.4. organizacinė struktūra – Lopšelyje-darželyje patvirtinama organizacinė struktūra, kurioje nustatomas pavaldumas ir atskaitingumas, pareigos vykdant Lopšelio-darželio veiklą ir įgyvendinant vidaus kontrolę. Organizacinė struktūra detalizuojama pareigybių sąrašė, nuostatuose ir darbuotojų pareigybių aprašymuose (*Lopšelio-darželio nuostatai, Lopšelio-darželio direktoriaus įsakymas dėl vidaus darbo struktūros*);

16.5. personalo valdymo politika ir praktika – Lopšelyje-darželyje formuojama tokia personalo politika, kuri skatintų pritraukti, ugdyti ir išlaikyti kompetentingus darbuotojus (*Darbuotojų lygių galimybių politika, Darbuotojų saugos ir sveikatos, priešgaisrinės saugos instrukcijos, Mokytojų ir pagalbos specialistų atestavimas ir pan.*).

17. **Rizikos vertinimą** apibūdina šie principai:

17.1. rizikos veiksnių nustatymas – nustatomi galimi rizikos veiksniai (įskaitant korupcijos riziką), turintys įtakos Lopšelio-darželio veiklos tikslų siekimui. Taip pat nustatomi ir įvertinami pokyčiai, galintys reikšmingai paveikti vidaus kontrolę (išorės aplinkos (teisinio reguliavimo, ekonominių, fizinių veiksnių) pokyčių vertinimas, Lopšelio-darželio misijos, organizacinės struktūros ir kitų pokyčių vertinimas). Lopšelio-darželio strateginio planavimo dokumentuose aiškiai išskelti veiklos tikslai padeda tinkamai nustatyti ir įvertinti su jais susijusius rizikos veiksnius.

17.2. rizikos veiksnių analizė – įvertinamas nustatytų rizikos veiksnių reikšmingumas ir jų pasireiškimo tikimybė bei poveikis veiklai. Atliekant rizikos veiksnių analizę rizikos veiksniai sugrupuojami pagal jų svarbą Lopšelio-darželio veiklai; atliekant rizikos veiksnių analizę rizikos veiksniai sugrupuojami pagal jų svarbą Lopšelio-darželio veiklai;

17.3. toleruojamos rizikos nustatymas – nustatoma toleruojama rizika, kurios valdyti nėra poreikio ar galimybės (gali būti toleruojama nereikšminga rizika, kurios pasireiškimo tikimybė maža, o priemonių rizikai mažinti sąnaudos yra didelės);

17.4. reagavimo į riziką numatymas – priimami sprendimai dėl reagavimo į reikšmingą riziką, kurios pasireiškimo tikimybė didelė (numatomos priemonės rizikai mažinti iki toleruojamos rizikos). Galimi reagavimo į riziką būdai:

17.4.1. rizikos mažinimas – veiksmai, kuriais siekiama sumažinti rizikos pasireiškimo tikimybę ir (ar) poveikį veiklai iki toleruojamos rizikos. Rizika mažinama nustatant papildomas kontrolės priemones (tobulinant veiklos sričių procesus). Prireikus parengiamas rizikos valdymo planas, numatant jame rizikos mažinimo priemones, jų įgyvendinimo terminus ir atsakingus už priemonių įgyvendinimą darbuotojus;

17.4.2. rizikos perdavimas – rizikos perdavimas trečiosioms šalims (pavyzdžiui, draudžiant ar perkant tam tikras paslaugas);

17.4.3. rizikos vengimas – Lopšelio-darželio veiklos (ar jos dalies) nutraukimas, kai rizikos valdymo priemonėmis neįmanoma sumažinti veiklos rizikos iki toleruojamos rizikos.

18. **Kontrolės veiklą** apibūdina šie principai:

18.1. kontrolės priemonių parinkimas ir tobulinimas – parenkamos ir tobulinamos riziką iki toleruojamos rizikos mažinančios kontrolės priemonės:

18.1.1. įgaliojimų, leidimų suteikimas – užtikrinama, kad būtų atliekamos tik Lopšelio-darželio vadovo nustatytos procedūros;

18.1.2. prieigos kontrolė – sumažinama rizika, kad turtu ir dokumentais naudosis neįgaluoti (nepaskirti) asmenys ir kad turtas ir dokumentai bus neapsaugoti nuo neteisėtų veikų;

18.1.3. funkcijų atskyrimas – Lopšelio-darželio veiklos uždaviniai ir funkcijos priskiriami atitinkamoms darbuotojų pareigybėms, kad darbuotojui (-ams) nebūtų pavesta kontroliuoti visų funkcijų (leidimo suteikimo, atlikimo, registravimo ir patikrinimo), siekiant sumažinti klaidų, apgaulių ir kitų neteisėtų veikų riziką;

18.1.4. veiklos ir rezultatų peržiūra – periodiškai peržiūrimos veiklos sritys, procesai ir rezultatai, siekiant užtikrinti jų atitiktį Lopšelio-darželio tikslams ir reikalavimams, vertinama veikla teisėtumo, ekonomiškumo, efektyvumo ir rezultatyvumo požiūriu, palyginami ataskaitinio laikotarpio veiklos rezultatai su planuotais ir (arba) praėjusio ataskaitinio laikotarpio veiklos rezultatais;

18.1.5. veiklos priežiūra – prižiūrima Lopšelio-darželio veikla (užduočių skyrimas, peržiūra ir tvirtinimas), kad kiekvienam darbuotojui būtų aiškiai nustatytos jo pareigos ir atsakomybė, sistemingai prižiūrimas kiekvieno darbuotojo darbas, prireikus periodiškai už jį atsiskaitoma);

18.2. technologijų naudojimas – parenkama ir tobulinama technologijų veikla (valdymo ir kontrolės mechanizmų, užtikrinančių Lopšelio-darželio informacinių technologijų sistemų veiklą bei

tinkamą nustatytą veiklos priemonių kontrolę, kūrimas, saugos politikos taikymas, informacinių technologijų įsigijimo, priežiūros ir palaikymo procesų kontrolė ir kita veikla);

18.3. politikų ir procedūrų taikymas – kontrolės veikla įgyvendinama taikant atitinkamas Lopšelio-darželio politikas ir procedūras. Vidaus kontrolė reglamentuojama nustatant Lopšelio-darželio tikslus, organizacinę struktūrą, veiklos sritis ir vidaus kontrolės procedūras (pavyzdžiui, struktūrinėse schemose, tvarkų aprašuose, taisyklėse ir kituose dokumentuose).

**19. Informavimą ir komunikaciją** apibūdina šie principai:

19.1. informacijos naudojimas – Lopšelis-darželis gauna, rengia ir naudoja aktualią, išsamią, patikimą ir teisingą informaciją, atitinkančią jai nustatytus reikalavimus ir palaikančią vidaus kontrolės veikimą;

19.2. vidaus komunikacija – nenutrūkstamas informacijos perdavimas Lopšelyje-darželyje, apimantis visas veiklos sritis ir organizacinę struktūrą. Tiek Lopšelio-darželio vadovas, tiek darbuotojai turi būti informuoti apie veiklos rezultatus, pokyčius, riziką ir vidaus kontrolės veikimą. Vidaus informacijos vartotojai turi tarpusavyje keistis informacija:

19.2.1. vidaus komunikacija Lopšelyje-darželyje vyksta bendraujant gyvai, elektroniniu paštu, telefonu, naudojant „ZOOM“ programą ir kitus komunikacijos kanalus, esant poreikiui rengiami susirinkimai.

19.2.2. Lopšelyje-darželyje tinkamai įgyvendinamas reguliarius Lopšelio-darželio darbuotojų ir jų atstovų informavimas ir konsultavimas, vadovaujantis Lietuvos Respublikos darbo kodekso trečiojo skirsnio nuostatomis;

19.3. išorės komunikacija – informacijos perdavimas išorės informacijos vartotojams ir informacijos gavimas iš jų naudojant Lopšelyje-darželyje įdiegtas komunikacijos priemones Lopšelyje-darželyje vieši pranešimai skelbiami Lopšelio-darželio interneto svetainėje, Facebook.

**20. Stebėseną** apibūdina šie principai:

20.1. nuolatinė stebėseną ir (ar) periodiniai vertinimai – atliekama reguliari Lopšelio-darželio valdymo ir priežiūros veikla ir (ar) atskiri vertinimai, siekiant nustatyti, ar vidaus kontrolė Lopšelyje-darželyje įgyvendinama pagal Lopšelio-darželio vadovo nustatytą vidaus kontrolės politiką ir ar ji atitinka pasikeitusias veiklos sąlygas:

20.1.1. nuolatinė stebėseną – integruota į kasdienę Lopšelio-darželio veiklą ir atliekama darbuotojams vykdant reguliarią (atitinkamų Lopšelio-darželio veiklos sričių) valdymo ir priežiūros veiklą bei kitus veiksmus pagal pavestas funkcijas (atliekant savo pareigas);

20.1.2. periodiniai vertinimai – jų apimtį ir dažnumą lemia Lopšelio-darželio rizikos vertinimas ir nuolatinės stebėsenos rezultatai (nustačius tam tikrus veiklos trūkumus). Jie dažniausiai atliekami vidaus audito vykdytojų;

20.2. trūkumų vertinimas ir pranešimas apie juos – apie vidaus kontrolės trūkumus Lopšelyje-darželyje, nustatytus nuolatinės stebėsenos ir (ar) periodinių vertinimų metu, turi būti informuotas Lopšelio-darželio vadovas ir kiti sprendimus priimančys darbuotojai.

## **KETVIRTASIS SKIRSNIS VIDAUS KONTROLĖS DALYVIAI**

21. Vidaus kontrolės dalyviai ir jų kompetencija nustatyta Įstatymo 7 straipsnyje.

22. Lopšelio-darželio vadovas, siekdamas strateginio planavimo dokumentuose numatytų tikslų, organizuoja vidaus kontrolės kūrimą ir įgyvendinimą Lopšelyje-darželyje:

22.1. paskiria vidaus kontrolės politikos rengėją (-us) ir (arba) rengimą koordinuojančius Lopšelio-darželio darbuotojus;

22.2. prižiūri vidaus kontrolės politikos rengimo procesą;

22.3. paskiria vidaus kontrolės įgyvendinimo priežiūrą atliekančius darbuotojus;

22.4. užtikrina, kad būtų pašalinti vidaus kontrolės įgyvendinimo priežiūrą atliekančių darbuotojų, vidaus auditorių ir kitų viešojo juridinio asmens audito vykdytojų nustatyti vidaus kontrolės trūkumai ir jų atsiradimą lemiantys veiksniai;

22.5. užtikrina, kad už vidaus kontrolės įgyvendinimą atsakingais nebūtų paskirti viešojo juridinio asmens vidaus audito tarnybos vadovas ir vidaus auditoriai;

22.6. užtikrina, kad kiekvienais metais būtų atliekama vidaus kontrolės analizė ir vertinimas, atsižvelgiant į vidaus kontrolės stebėsenos rezultatus.

23. Vidaus kontrolės įgyvendinimo priežiūrą atliekantys darbuotojai prižiūri vidaus kontrolės įgyvendinimą Lopšelyje-darželyje ir jos atitiktį vadovo nustatytai vidaus kontrolės politikai, atlikdami nuolatinę stebėseną, apimančią kiekvieną vidaus kontrolės elementą. Jie teikia Lopšelio-darželio vadovui informaciją apie vidaus kontrolės ir rizikos valdymą, vidaus kontrolės politikos įgyvendinimo trūkumus ir rizikos veiksnius.

24. Vidaus auditoriai, atlikdami vidaus auditą, tiria ir vertina vidaus kontrolę Lopšelyje-darželyje ir teikia vadovui, rekomendacijas dėl vidaus kontrolės tobulinimo.

#### **IV SKYRIUS VIDAUS KONTROLĖS ANALIZĖ IR VERTINIMAS**

25. Lopšelio-darželio vadovas užtikrina, kad kiekvienais metais būtų atliekama vidaus kontrolės analizė, apimanti visus vidaus kontrolės elementus, kurios metu būtų įvertinami Lopšelio-darželio veiklos trūkumai, pokyčiai, atitiktis nustatytiems reikalavimams, vidaus kontrolės įgyvendinimo priežiūrą atliekančių darbuotojų pateikta informacija, vidaus ir kitų auditų rezultatai ir numatomos vidaus kontrolės tobulinimo priemonės.

26. Lopšelio-darželio vidaus kontrolė vertinama:

26.1. labai gerai – jei visa rizika yra nustatyta ir valdoma, vidaus kontrolės trūkumų nerasta;

26.2. gerai – jei visa rizika yra nustatyta ir valdoma, bet yra vidaus kontrolės trūkumų, neturinčių neigiamos įtakos viešojo juridinio asmens veiklos rezultatams;

26.3. patenkinamai – jei visa rizika yra nustatyta, tačiau dėl netinkamo rizikos valdymo yra vidaus kontrolės trūkumų, kurie gali turėti neigiamą įtaką Lopšelio-darželio veiklos rezultatams;

26.4. silpnai – jei ne visa rizika yra nustatyta, nevykdomas rizikos valdymas ir vidaus kontrolės trūkumai daro neigiamą įtaką Lopšelio-darželio veiklos rezultatams.

27. Atlikus vidaus kontrolės analizę ir vertinimą, vadovas gali siūlyti atsakingiems darbuotojams atlikti tam tikrų veiklos sričių vidaus auditą.

28. Vidaus kontrolė Lopšelyje-darželyje nuolat tobulinama, atsižvelgiant į vidaus kontrolės analizės ir vertinimo rezultatus (pateiktas rekomendacijas ir pasiūlymus).

29. Gali būti įdiegtos kokybės vadybos sistemos (pavyzdžiui, Bendrasis vertinimo modelis, ISO 9000 serijos standartai, Subalansuotų rodiklių metodas, Europos kokybės vadybos fondo tobulumo modelis, LEAN sistema), padedančios efektyviau atlikti Lopšelio-darželio vidaus kontrolės analizę ir vertinimą.

#### **V SKYRIUS INFORMACIJOS APIE VIDAUS KONTROLĖS ĮGYVENDINIMĄ TEIKIMAS**

30. Lopšelio-darželio vadovas apie vidaus kontrolės įgyvendinimą ataskaitą teikia steigėjui, kuriam jis yra pavaldus ir (arba) atskaitingas, jo nurodytu informacijos teikimo terminu.

31. Lopšelio-darželio vadovai apie vidaus kontrolės įgyvendinimą Lopšelyje-darželyje teikia Rokiškio rajono savivaldybei šią informaciją:

31.1. ar Lopšelyje-darželyje nustatyta vidaus kontrolės politika ir ar ji veiksminga;

31.2. kaip Lopšelyje-darželyje kuriama ir įgyvendinama vidaus kontrolė, atitinkanti vidaus kontrolės principus ir apimanti visus vidaus kontrolės elementus;

31.3. ar atliekama vidaus kontrolės analizė, apimanti visus vidaus kontrolės elementus, įvertinami Lopšelio-darželio veiklos trūkumai, pokyčiai, atitiktis nustatytiems reikalavimams;

31.4. ar pašalinti vidaus kontrolės įgyvendinimo priežiūrą atliekančių darbuotojų, vidaus auditorių ir kitų Lopšelio-darželio audito vykdytojų nustatyti vidaus kontrolės trūkumai ir jų atsiradimą lemiantys veiksniai;

31.5. Lopšelio-darželio vidaus kontrolės vertinimas.

#### **VI SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS**

32. Visi už vidaus kontrolę Lopšelyje-darželyje atsakingi asmenys privalo laiku ir kokybiškai atlikti savo pareigas, siekti, kad vidaus kontrolė Lopšelyje-darželyje būtų veiksminga.

33. Lopšelio-darželio darbuotojai, pastebėję šio Aprašo pažeidimus, privalo apie juos informuoti Lopšelio-darželio vadovą.
34. Lopšelio-darželio darbuotojai turi teisę teikti Lopšelio-darželio vadovui siūlymus dėl Aprašo nuostatų tobulinimo.
35. Už šiame Apraše nustatytų pareigų nesilaikymą, asmenys atsako Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.
36. Aprašas keičiamas Lopšelio-darželio direktoriaus įsakymu.

---

## **ROKIŠKIO LOPŠELIO-DARŽELIO „VARPELIS“ VEIKLĄ REGLAMENTUOJANČIŲ TEISĖS AKTŲ SĄRAŠAS**

### **ES ir nacionaliniai teisės aktai**

- \*Lietuvos Respublikos Konstitucija
- \*Lietuvos Respublikos civilinis kodeksas
- \*Lietuvos Respublikos darbo kodeksas
- \*Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymas
- \*Lietuvos Respublikos teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymas
- \*Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatymas
- \*Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas
- \*Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymas
- \*Vyriausybės 2018-05-23 nutarimas Nr. 488 „Dėl *Centralizuoto* viešojo sektoriaus subjektų *buhalterinės apskaitos organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo*“.
- \*Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas
- \*Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymas
- \*Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymas
- \*Lietuvos Respublikos vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatymas
- \*Lietuvos Respublikos švietimo įstatymas
- \*Vaiko Teisių konvencija
- \*Vaiko gerovės valstybės politikos koncepcija
- \*Valstybinė švietimo 2013-2022 metų strategija
- \*Lietuvos higienos norma HN75:2016 "Ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programų vykdymo bendrieji sveikatos saugos reikalavimai"
  
- \*Įsakymas dėl LR Sveikatos apsaugos ministro 2010 m. balandžio 22d. įsakymo Nr. V-313 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 75:2016 „Ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programų vykdymo bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“ patvirtinimo“ pakeitimo
- \*Įsakymas dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. balandžio 22 d. įsakymo Nr. V-313 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 75:2016 „Ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programų vykdymo bendrieji sveikatos apsaugos reikalavimai“ patvirtinimo“ pakeitimo

- \*Maitinimo organizavimo ikimokyklinio ugdymo, bendrojo ugdymo mokyklose ir vaikų socialinės globos įstaigose tvarkos aprašas
- \*Privalomojo ikimokyklinio ugdymo nustatymo ir skyrimo tvarkos aprašas
- \*Švietimo pagalbos ikimokyklinio amžiaus vaikų namuose auginančiai šeimai teikimo tvarkos aprašas
- \*Ikimokyklinio amžiaus vaikų pasiekimų aprašas
- \*Reikalavimai mokytojo kvalifikacijai.
- \*Rekomendacijos mokykloms dėl smurto artimojoje atpažinimo kriterijų ir veiksmų, kilus įtarimui dėl galimo smurto artimojoje aplinkoje
- \*Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymas
- \*Kiti Lietuvos Respublikos Seimo, Vyriausybės, ministerijų bei jiems pavaldžių ir Rokiškio savivaldybės institucijų, su biudžetinėmis įstaigų veikla, taip pat ugdymo organizavimu susiję teisės aktai (<https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalActSearch>).

#### **Įstaigos vidaus teisės aktai:**

*Lopšelio-darželio strateginis planas*

*Lopšelio-darželio metų veiklos planas*

*Ikimokyklinio ugdymo programa „Pažinimo taku“*

*Lopšelio-darželio nuostatai*

*Finansų kontrolės taisyklės*

*Darbo tvarkos taisyklės*

*Darbo apmokėjimo sistema*

*Informacinių ir komunikacinių technologijų naudojimo bei darbuotojų stebėsenos ir kontrolės darbo vietoje tvarka*

*Darbuotojų lygių galimybių politika*

*Viešųjų pirkimų organizavimo taisyklės*

*Lopšelio-darželio elektroninio dienyno tvarkymo nuostatai*

*Mokinių asmens duomenų tvarkymo taisyklės*

*Įstaigos asmens duomenų tvarkymo taisyklės*

*Pažintinės, kultūrinės veiklos bei turizmo renginių ir išvykų organizavimo tvarkos aprašas*

*Renginių organizavimo ir dalyvavimo olimpiadose, konkursuose ir kituose renginiuose tvarkos aprašas*

*Smurto ir patyčių prevencijos ir intervencijos vykdymo tvarkos aprašas*

*Dokumentai skelbiami [www.rokvarpelis.com](http://www.rokvarpelis.com)*



